

Чикаго стил библиографског цитирања

Чикаго стил (Chicago Style) библиографског цитирања користи се у научним радовима из историје и других хуманистичких наука. *Приручник Чикаго стила (The Chicago Manual of Style*, у даљем тексту *CMS*)¹ представља упутство за коришћење овог стила. Објавио га је University of Chicago Press 1906. године. До данас је доживео 15 издања, од којих је последње објављено 2003. године. Спада у прве приручнике за цитирање, и великим делом је допринео стандардизацији истраживачке методологије, када су стилови цитирања у питању. Последње, 15. издање, уважава појаву електронских публикација и Интернет као релевантне изворе података, те даје упутство за њихово навођење у научном раду. Објављен је и у штампаном облику и on-line, међутим, без плаћања годишње претплате, немогуће му је приступити.

CMS наводи два основна начина систематизације извора: *Humanities style* (стил хуманистичких наука) и *Author-date system* (систем аутор-датирање). Избор између ова два начина често зависи од личних склоности, али још чешће од врсте тема и природе извора који се наводе, као и од захтева оних који прописују употребу једног од њих (издавачи, факултети, уредништво часописа, итд). Оба стила су веома слична у начину навођења извора. Редакција *Панчевачког читалишта*, у складу са светском традицијом заступљеном у часописима са тематиком из библиотечке делатности, определила се за *Humanities Style*. Овај начин цитирања представља библиографску јединицу у фуснотама, напоменама на крају текста и библиографији или литератури. Веома је прилагодљив разноврсним информацијама и обрађује изворе које не предвиђају други стилови цитирања.

У овом тексту ће бити приказани начини цитирања публикација које се најчешће користе као референсна литература у научном раду.

Пре тога, нужно је дати неке напомене: као што је већ поменуто, *Humanities style* „радије користи библиографске напомене него цитате у тексту. Састоји се из два дела: броја у тексту и напомене или на дну стране (*фуснота*) или на крају текста (*напомена, белешка, endnote*). Напомене се означавају у низу, почевши од броја 1., кроз цео чланак, поглавље или текст. Бројеви у тексту морају бити изнад (*superscript*) и морају да следе реченице, мисли, наводе (обавезно обележене знацима навода), знаке интерпункције, и затворене заграде. Напомена мора да има број нормалне величине“².

Електронски извори (ако поседују довољно елемената за навођење) третирају се као штампани и треба их наводити слично њиховим штампаним облицима, али са URL додатком. Неки часописи, издавачи, или одређене дисциплине, захтевају и датум приступа извору, те га треба навести на крају навода у округлим заградама. Извори се наводе језиком и писмом коришћене публикације.

Истоветне фусноте које следе изворе цитиране у целини требале би да се скраћују где год је то могуће (ако су, нпр, 1. и 3. фуснота идентичне, 3. се скраћује на следећи начин: Презиме, *Наслов*, страна).

Фусноте које се састоје од неколико извора који доказују једну чињеницу требало би одвојити тачкама-зарезима.

Вишеструки наводи једне фусноте требали би да упућују на претходну (нпр. ред. бр. Види фусноту број... изнад).

Када се ради о анонимном делу, фуснота и библиографска јединица почињу насловом рада.

Ibid се користи на месту имена аутора, наслова и онолико информација које су идентичне онима у претходној фусноти. Не може се користити уколико претходна фуснота наводи више од једног дела (нпр. ред.бр. *Ibid.*, стране).

За директно цитирање извора без броја страна, требало би користити име поглавља, број пасуса, или неку другу организациону поделу рада.

Требало би избегавати цитате преузете из секундарних извора, јер је основна идеја да истраживачи сами проуче рад који цитирају. Уколико оригинално дело није доступно, морају се навести и примарни и секундарни извори (нпр. ред.бр. Име, презиме, *Наслов* (Место издања: Издавач, година), страна, цитирано у Име, презиме, „*Наслов текста*“, *Наслов часописа* број, свеска (датум или само година): страна).³

¹ *The Chicago Manual of Style*. <http://www.chicagomanualofstyle.org/index.html> (преузето 27. 9. 2008)

² „Chicago-Style Citation Quick Guide“, *The Chicago Manual of Style Online*.
http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html (преузето 23. 9. 2008)

³ према: “Documentary Note or Humanities Style”, *Chicago Manual of Style*. <http://library.williams.edu/citing/styles/chicago1.php> (преузето 23. 9. 2008)

Примери навођења извора:

- навођење књиге:

1 аутор:

напомена или фуснота (у даљем текст у Ф): редни број. Име и презиме аутора⁴, *Наслов књиге* (Место издања: Издавач, година), страна⁵.

1. Бранко В. Радичевић, *Приче о животињама* (Београд: Српска књижевна задруга, 1991), 26.

библиографија (у даљем текст у Б): Презиме, име аутора. *Наслов књиге*. Место издања: Издавач, година.

Радичевић, Бранко В. *Приче о животињама*. Београд: Српска књижевна задруга, 1991.

2 аутора:

Ф: редни број. Име и презиме и име и презиме аутора, *Наслов књиге* (Место издања: Издавач, година), страна.

2. Гордана Стокић Симончић и Жељко Вучковић, *Управљање библиотекама у добу знања* (Источно Сарајево: Градска библиотека, 2007), 36-42.

Б: Презиме, име и име и презиме аутора. *Наслов књиге*. Место издања: Издавач, година.⁶

Стокић Симончић, Гордана и Жељко Вучковић. *Управљање библиотекама у добу знања*. Источно Сарајево: Градска библиотека, 2007.

4 или више аутора:

Ф: редни број. Име и презиме аутора и др., *Наслов књиге* (Место издања: Издавач, година), страна.

3. Бошко Бабик и др., *Споменици на средњовековната и поновата историја на Македонија*, том 4 *Грамоти, записи и друга документарна грага за манастирите и црквите на прилепска област*, ур. Владимир Мошин (Скопје, Прилеп: Институт за истражување на старословенската култура, 1981), 254.

Б: Презиме, име, име и презиме, име и презиме, име и презиме и име и презиме аутора. *Наслов књиге*. Место издања: Издавач, година.

Бабик, Бошко, Владимир Мошин, Славица Николовска, Загорка Расолкоска-Николовска, Лидија Славева и Радмила Угринова-Скаловска подготвиле. *Споменици на средњовековната и поновата историја на Македонија*. Том 4 *Грамоти, записи и друга документарна грага за манастирите и црквите на прилепска област*. Уредник Владимир Мошин. Скопје, Прилеп: Институт за истражување на старословенската култура, 1981.

примарна одговорност уредника, преводиоца или приређивача, када није наведен аутор:

Ф: редни број. Име и презиме, ур., гл и одг. ур., прев., прир., *Наслов књиге* (Место издања: Издавач, година), страна.

4. Gojko Tešić, prir., *Citat Vinaver* (Beograd: Kulturni centar Beograda, 2007), 235.

Б: Презиме, име, ур., гл и одг. ур., прев., прир. *Наслов књиге*. Место издања: Издавач, година.

Tešić, Gojko, prir. *Citat Vinaver*. Beograd: Kulturni centar Beograda, 2007.

секундарна одговорност (уредник, преводилац или приређивач уз аутора):

Ф: редни број. Име и презиме аутора, *Наслов књиге*, ур., гл. и одг. ур., прев., прир. Име и презиме⁷ (Место издања: Издавач, година), страна.

5. Вилијам Шекспир, *Магбет*, прир. Владислава Гордић Петковић, прев. Светислав Стефановић (Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2003), 23.

Б: Презиме, име аутора. *Наслов књиге*. Уредник, Главни и одговорни уредник, Превео, Приредио Име и презиме. Место издања: Издавач, година.

Шекспир, Вилијам. *Магбет*. Приредила и пропратне белешке написала Владислава Гордић Петковић. Превео Светислав Стефановић. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2003.

поглавље или неки други део књиге:

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов поглавља“, у *Наслов књиге*, уредник⁸ Име и презиме (Место издања: Издавач, година), страна.

6. Весна Језеркић, „Женски ликови у драмама Борислава Михајловића“, у *Михизова драма у европском контексту: зборник текстова*, приредио Светислав Јованов, уредник издања Душан Јаковљев (Ириг: Српска читаоница Ириг и Фонд „Борислав Михајловић Михиз“, 2006), 68-69.

Б: Презиме, име аутора. „Наслов поглавља“. У *Наслов књиге*. уредник Име и презиме, стране. Место издања: Издавач, година.

⁴ Ако аутор има иницијал, у фусноти се наводи између имена и презимена, а у библиографији иза имена, ако је први наведени аутор, а ако није, као и у фусноти.

⁵ или стране, ако се наводи већи део текста

⁶ Код 3 аутора додаје се и треће име и презиме, а прво и друго се одвајају зарезом.

⁷ Уколико има више лица која носе секундарну одговорност, наводе се сва.

⁸ Уколико је приређено издање, збирка или зборник, обавезно се наводи уредник или приређивач.

Језеркић, Весна. „Женски ликови у драмама Борислава Михајловића“. У *Михизова драма у европском контексту: зборник текстова*. Приредио Светислав Јованов. Уредник издања Душан Јаковљев, 66-77. Ириг: Српска читаоница Ириг и Фонд „Борислав Михајловић Михиз, 2006.

поглавље приређеног тома књиге (у односу на примарне изворе):

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов поглавља“, у *Наслов књиге*, ур. Име и презиме, том *Наслова књиге*, ур. Име и презиме (Место издања: Издавач, година), страна.

7. Quintus Tullius Cicero, “Handbook on Canvassing for the Consulship”, у *Rome: Late Republic and Principate*, ур. Walter Emil Kaegi Jr. i Peter White, том 2 *University of Chicago Readings in Western Civilization*, ур. John Boyer i Julius Kirshner (Chicago: University of Chicago press, 1986), 35.

Б: Презиме, име аутора. „Наслов поглавља“. У *Наслов књиге*, уредник Име и презиме. Том *Наслова књиге*, уредник Име и презиме, стране. Место издавања: Издавач, година.⁹

Cicero, Quintus Tullius. “Handbook on Canvassing for the Consulship”. У *Rome: Late Republic and Principate*, Urednici Walter Emil Kaegi Jr. i Peter White. Том 2 *University of Chicago Readings in Western Civilization*, urednici John Boyer i Julius Kirshner, 33-46. Chicago: University of Chicago press, 1986. Originalno objavljeno u Evelyn S. Shuckburg, prev., *The Letters of Cicero*, том 1 (London: George Bell & Sons, 1908).

предговор, уводник, поговор:

Ф: редни број. Име и презиме, предговор, уводник, поговор у *Наслов књиге*, Име и презиме аутора (Место издања: Издавач, година), стране.

8. Neven Ušumović, pogovor u *Alternativni vodič kroz Vavilon*, Srđan V. Tešin (Zrenjanin: Gradska narodna biblioteka „Žarko Zrenjanin“, 2008), 152.

Б: Презиме, име. Предговор, уводник, поговор у *Наслов књиге*, Име и презиме аутора, стране. Место издања: Издавач, година.

Ušumović, Neven. Pogovor u *Alternativni vodič kroz Vavilon*. Srđan V. Tešin, 151-154. Zrenjanin: Gradska narodna biblioteka „Žarko Zrenjanin“, 2008.

јединица из приручника:

Ф: редни број. *Наслов приручника*, s.v.¹⁰ „Наслов јединице“.¹¹

9. *Историја српске књижевности*, s.v. „Новаковић Стојан“

Б: Познате енциклопедије и речници се обично не наводе у библиографији. Остале приручнике требало би наводити као књиге.

Деретић, Јован. *Историја српске књижевности*. Београд: Требник, 1996.

електронско издање књиге:

(Ако је књига доступна у више формата, требало би навести ону верзију која је коришћена у раду, али се могу навести и други формати.)

Ф: редни број. Име и презиме аутора, *Наслов књиге* (Место издања: Издавач, година), <http://adresa> (преузето датум).

10. Бранислав Нушић, *Аутобиографија* (Београд: Креативни центар, 2001), http://www.antikvarneknjige.com/elektronskeknjige/detail-item_39 (преузето 3. 9. 2008)

Б: Презиме, име аутора. *Наслов књиге*. Место издања: Издавач, година. <http://adresa>. (преузето датум). Такође доступно у штампаном облику и на CD-ROM.

Нушић, Бранислав. *Аутобиографија*. Београд: Креативни центар, 2001.

http://www.antikvarneknjige.com/elektronskeknjige/detail-item_39 (преузето 3. 9. 2008). Такође доступно у штампаном облику.

- навођење часописа

рад у часопису у штампаном облику (један аутор):

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов текста“, *Наслов часописа* година излажења, број, свеска (година): страна.

11. Ljubomir Živkov, „Izgubljeni raj“, *Think Tank* br. 17-18 (2007): 84.

Б: Презиме, име. „Наслов текста“. *Наслов часописа* година излажења, број, свеска¹² (година): стране.

Živkov, Ljubomir. „Izgubljeni raj“. *Think Tank* br. 17-18 (2007): 84-85.

рад у часопису (више аутора):

Ф: редни број. Име презиме и име и презиме, „Наслов текста“, *Наслов часописа* година излажења, број,

⁹ Уколико је том оригинално издат негде другде, додаје се и: Оригинално објављено у Име, презиме, ур., *Наслов*, том (Место издавања: Издавач, година). Пример је преузет из текста “Chicago-Style Citation Quick Guide”, *The Chicago Manual of Style Online*, http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html (преузето 23. 9. 2008)

¹⁰ (лат. *sub verbo* – под)

¹¹ За он-лине приручнике додати адресу и датум преузимања.

¹² Наводе се само они подаци који су доступни.

свеска (година): страна.

12. Дејан Ајдачић и Зоран Стефановић, „Пројекат Растко – Библиотека српске културе на Интернету“, *Гласник Народне библиотеке Србије* 1 (1999): 74.

Б: Презиме, име и име и презиме. „Наслов текста“. *Наслов часописа* година излажења, број, свеска (година): стране.

Ајдачић, Дејан и Зоран Стефановић, „Пројекат Растко – Библиотека српске културе на Интернету“. *Гласник Народне библиотеке Србије* 1 (1999): 73-78.

чланак у популарном часопису:

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов текста“, *Наслов часописа*, датум излажења, страна.

13. Предраг Урошевић, „Зима авганистанског задовољства“, *Политикин Забавник*, 18. 9. 2009, 14.

Б: Презиме, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов часописа*, датум излажења, стране.

Урошевић, Предраг. „Зима авганистанског задовољства“. *Политикин Забавник*, 18. 9. 2009, 13-15.

чланак у новинама:

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов текста“, *Наслов новина*, рубрика, датум.

14. S. Radojević, „Мрачне слике из фабрике снова“, *Blic*, *Kultura*, 6. septembar 2009.

Новине било ког дана могу да имају неколико издања или посебна издања за одређене географске области (као што је нпр. београдско издање *Политике*, *Блиц* за Војводину, итд), тако јединице могу да се помере или избаце у различитим издањима. Због тога је најбоље прескочити број страна (по *CMS-у*)¹³.

Новине се обично наводе у фуснотама или напоменама, али не и у библиографији (по *CMS-у*). Уколико се ипак наведу као библиографска јединица, то би требало учинити на следећи начин:

Б: Презиме, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов новина*, датум, рубрика.

Radojević, S. „Мрачне слике из фабрике снова“. *Blic*, 6. septembar 2009, *Kultura*.

приказ или рецензија књиге у часопису:

Ф: редни број. Име и презиме, „Наслов текста“, приказ *Наслов књиге*, Име и презиме аутора, *Наслов часописа*, датум, година, страна.

15. Бранка Драгосавац, „Сага о Драшкоцијевима“, приказ *Сага о Драшкоцијевима*, Десанка Стаматовић, *Панчевачко читалиште*, мај 2009, VIII, 137.

Б: Презиме, име. „Наслов текста“. Приказ *Наслов књиге*, Име и презиме аутора. *Наслов часописа*, датум, година.

Драгосавац, Бранка. „Сага о Драшкоцијевима“. Приказ *Сага о Драшкоцијевима*, Десанка Стаматовић. *Панчевачко читалиште*, мај 2009, VIII.

текст из базе података у full text-у:

Ф: Име и презиме аутора, „Наслов текста“, *Наслов часописа*, датум, година, страна <http://adresa> (преузето датум).

16. Гордана Стокић, „Једна књига-један град“, *Панчевачко читалиште*, мај 2008, VII, 3

http://www.citaliste.com/casopis/pdf/citaliste_br.12.pdf (преузето 24. 6. 2008)

Б: Презиме, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов часописа*, датум, страна <http://adresa> (преузето датум).

Стокић, Гордана. „Једна књига-један град“. *Панчевачко читалиште*, мај 2008, 3

http://www.citaliste.com/casopis/pdf/citaliste_br.12.pdf (преузето 24. 6. 2008).¹⁴

текст у on-line часопису:

Ф: редни број. Име и презиме аутора, „Наслов текста“, *Наслов часописа* број, свеска (година издања), <http://adresa> (преузето датум).

17. Adam Sofronijević, „Web 2.0 i bibliotekarstvo u Srbiji: šansa za razvoj ili nepoznanica“, *Glasnik Narodne biblioteke Srbije* 1 (2007), <http://www.nb.rs/publications/publication.php?id=16571> (преузето 12. 6. 2008).

Б: Презиме, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов часописа* број, свеска (датум) <http://adresa> (преузето датум).

Sofronijević, Adam. „Web 2.0 i bibliotekarstvo u Srbiji: šansa za razvoj ili nepoznanica“. *Glasnik Narodne biblioteke Srbije* 1 (2007). <http://www.nb.rs/publications/publication.php?id=16571> (преузето 12. 6. 2008).

- навођење необјављене магистарске тезе или докторске дисертације:

Ф: редни број. Иницијал имена. Презиме аутора, „Наслов тезе или дисертације“ (магистарска теза или докторска дис., назив факултета, година), стране.

18. D. Dimitrijević Sabovljević, „Automatizacija procesa popisivanja građe i formiranja elektronskog zapisa u

¹³ “Documentary Note or Humanities Style”, *Chicago Manual of Style*, <http://library.williams.edu/citing/styles/chicago1.php> (преузето 23. 9. 2008).

¹⁴ Због боље прегледности модела, у неким примерима се наводи само један аутор. Међутим, ако постоји више аутора, поступак је исти као што је објашњено у примерима описа књига са 2 и 4 и више аутора.

pripremi izrade bibliografije“ (magistarska teza, Filološki fakultet, 2007), 31-36.

Б: Презиме, иницијал имена. „Наслов тезе или дисертације“. Магистарска теза или докторска дис., назив факултета, година.

Dimitrijević Sabovljević, D. „Automatizacija procesa popisivanja građe i formiranja elektronskog zapisa u pripremi izrade bibliografije“. Magistarska teza, Filološki fakultet, 2007.

- рад изложен на стручном скупу или конференцији:
Ф: редни број. Име и презиме, „Наслов рада“ (рад представљен на Назив скупа или конференције, Град, Држава, датум одржавања, година).
19. Бреда Карун, „Словеначке јавне библиотеке: где смо и куда идемо“ (рад представљен на Перспективе развоја јавних библиотека у Србији, Београд, Србија, 14-16. април, 2009).
Б: Презиме, име аутора. „Наслов рада“. Рад представљен на Назив скупа или конференције, Град, Држава, датум одржавања, година.
Карун, Бреда „Словеначке јавне библиотеке: где смо и куда идемо“. Рад представљен на Перспективе развоја јавних библиотека у Србији, Београд, Србија, 14-16. април, 2009.
- навођење мултимедијалних докумената
музичка композиција или партитура:
Ф: Име и презиме аутора, „Наслов композиције“ у *Наслов публикације*, ур. Име и презиме, стране (Место издања: Издавач, година).
20. Стеван Стојановић Мокрањац, „Ал' је леп овај свет“ у *Музичка култура 6*, ур. Тамара Поповић Новаковић, 22 (Београд: Завод за уџбенике, 2009).
Б: Презиме, име аутора. „Наслов композиције“. У *Наслов публикације*, уредник Име и презиме, стране. Место издања: Издавач, година.
Стојановић Мокрањац, Стеван. „Ал' је леп овај свет“. У *Музичка култура 6*, уредник Тамара Поповић Новаковић, 22. Београд: Завод за уџбенике, 2009.
- звучни запис:
Ф: Име и презиме аутора, *Наслов записа*, продуцентска кућа – медиј.
21. Carlos Santana, *Supernatural*, BMG Arista – CD.
Б: Презиме, име аутора. *Наслов записа*. Име продуцентске куће, издавача – медиј.
Santana, Carlos. *Supernatural*. BMG Arista – CD.
По *CMS*-у, звучни записи се наводе под именом композитора, писца или друге особе задужене за садржај. Име извођача се може додати после наслова. Продуцентска кућа и број записа с у обично довољни да се запис идентификује.¹⁵
- видео запис:
Ф: редни број. *Наслов филма*, медиј, редитељ Име и презиме (Место издања: Издавач, година).
22. *Hadersfeld*, DVD, reditelj Ivan Živković (Beograd: Eye to Eye, 2007).
Б: Наслов филма. Редитељ Име и презиме. Место издања: Издавач, година. Медиј.
Hadersfeld. Reditelj Ivan Živković. Beograd: Eye to Eye, 2007. DVD.
CMS каже да с у подаци за видео записе углавном слични записима за књиге, са додатком у виду податка о врсти медија. Сцене које су појединачно доступне на DVD-у, могу се третирати као поглавља и цитирати по наслову или броју. Документа која се могу повремено појављивати, а ту се мисли на критички коментар нпр, цитирају се по аутору и наслову.¹⁶
- навођење необјављених радова
интервју:
Ф: редни број. Име и презиме аутора интервјуа, Интервју аутора, место, датум, година.
23. Владимир Арсенић, Интервју Миљенка Јерговића, Зрењанин, 15. 5. 2009.
Б: Презиме, име аутора интервјуа. Интервју аутора. Место, датум, година.
Арсенић, Владимир. Интервју Миљенка Јерговића. Зрењанин, 15. 5. 2009.
Препорука у *CMS*-у је да је интервјуе најбоље цитирати у напоменама, а тек повремено их наводити у библиографији.¹⁷
- документи извршних владиних органа:
Ф: редни број. Име министарства, *Наслов текста*, Име и презиме аутора (Место издања: Издавач, година) <http://adresa> (преузето датум).

¹⁵ “Documentary Note or Humanities Style”, *Chicago Manual of Style*, <http://library.williams.edu/citing/styles/chicago1.php> (преузето 23. 9. 2008).

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Ibid.

24. Министарство културе Републике Србије. *Формални услови за оснивање фондова, фондација и задужбина* (Београд: Сл. гласник СРС, бр. 59/89) <http://www.kultura.sr.gov.yu/?jez=sc&p=60> (преузето 24. 8. 2009).

Б: Име министарства. *Наслов текста*. Име и презиме аутора. Место издања: Издавач, година. <http://adresa> (преузето датум).

Министарство културе Републике Србије. *Формални услови за оснивање фондова, фондација и задужбина*. Београд: Сл. гласник СРС, бр. 59/89. <http://www.kultura.sr.gov.yu/?jez=sc&p=60> (преузето 24. 8. 2009).

- навођење Web сајтова:

Овде се не може наћи прецизан модел навођења, јер из искуства знамо да извори са Интернета често немају потребне податке за цитирање. Изузетак представљају електронски часописи који имају све неопходне податке. Начин њиховог навођења је описан у тексту. На сајтовима се најчешће не могу пронаћи имена аутора текстова, па чак ни наслови, нејасно је и коме припада сајт. Уколико елементи постоје, наводе се као текстови из часописа, са додатком адресе. Ако елемент за навођење нема, најчешће се наводи само адреса и датум преузимања. Ако неких података ипак има, они се наводе на следећи начин:

Ф: редни број. Име организације, „Наслов текста“, име власника сајта, <http://adresa> (преузето датум).

25. Public Library Section, „The Role of Libraries in Lifelong Learning“, IFLA, <http://www.ifla.org/VII/s8/index.htm> (преузето 12. 2. 2009).

Б: Име организације. „Наслов текста“. Име власника сајта. <http://adresa> (преузето датум).

Public Library Section. „The Role of Libraries in Lifelong Learning“. IFLA.

<http://www.ifla.org/VII/s8/index.htm> (преузето 12. 2. 2009).

или:

Ф: Име и презиме аутора, *Наслов дела*, издање Име и презиме уредника или издавача, у Име базе података, <http://adresa> (преузето датум).

26. Cvetana Krstev, *XML (Extensible Markup Language – Proširiv jezik obeležavanja)*, у Kurs iz XML-a, <http://nlp.matf.bg.ac.yu/sr/cvetana/kurs-xml/index.htm> (преузето 3. 10. 2007).

Б: Име базе података, <http://adresa> (преузето датум).

Kurs iz XML-a. <http://nlp.matf.bg.ac.yu/sr/cvetana/kurs-xml/index.htm> (преузето 3. 10. 2007).

Weblog запис или коментар:

Ф: редни број. Име и презиме, коментар на „Наслов текста“, име блога, коментар послат датум, година, <http://adresa> (преузето датум).

27. Branislav Kovačević Cole, коментар на „Čuvajte retrovizor, trebaće nam“, blog B92, коментар послат 19. 9. 2009. [http://blog.b92.net/txt/12283/Čuvajte retrovizor%2C%20trebaće nam/](http://blog.b92.net/txt/12283/Čuvajte%20retrovizor%2C%20trebaće%20nam/) (преузето 19. 9. 2009).

Б: Име блога. <http://adresa> (преузето датум).

Blog B92. [http://blog.b92.net/txt/12283/Čuvajte retrovizor%2C%20trebaće nam/](http://blog.b92.net/txt/12283/Čuvajte%20retrovizor%2C%20trebaće%20nam/) (преузето 19. 9. 2009).

E-mail порука:

Ф: редни број. Име и презиме, e-mail порука аутору, датум.

28. Dragana Sabovljević, e-mail порука Ivanu Ivanjiju, 23. 6. 2009.

Ове поруке се готово никада не наводе у библиографији или литератури.

Сврха овог текста је да се помогне ауторима да савладају Чикаго стил библиографског цитирања, у *Humanities Style*-у. Модерна техника и у овом смислу је изашла у сусрет ауторима. Наиме, све чешће се појављују софтвери који задате податке конвертују у библиографске јединице у литератури, напоменама и фуснотама. Један од њих је Citation Builder NCSU Libraries на пример. Ко је имао прилике да ради у Word-у 2007, нпр, такође може да се увери да је принцип цитирања и конвертовања података многоме олакшан.

Усменом комуникацијом добили смо информације да су излагачи радова на овогодишњем Конгресу IFLA-е одржаном у Милану морали да задовоље формални услов да наводе изворе овим стилем. То је доказ да Чикаго стил библиографског цитирања све више преузима примат над другим стиловима, те је тиме потреба за упознавањем правила која прописује већа.

Литература:

1. „Chicago-Style Citation Quick Guide“. *The Chicago Manual of Style Online*. <http://www.chicagomanualofstyle.org/tools.citationguide> (преузето 23. 9. 2008).
2. “Documentary Note or Humanities Style”. *Chicago Manual of Style*. <http://library.williams.edu/citing/styles/chicago1.php> (преузето 23. 9. 2008).
3. IFLANET. *Style Guides and Resources*. <http://www.ifla.org/1/training/citation/citing.htm> (преузето 1. 10. 2008).
4. Long Island University. *Chicago Citation Style*. <http://www.liu.edu/cwis/cwp/library/workshop/citchi.htm> (преузето 23. 9. 2008).
5. NCSU Libraries. Citation builder. <http://www.lib.ncsu.edu/lobo2/citationbuilder/citationbuilder.php> (преузето 1. 10. 2008).
6. *The Chicago Manual of Style*. <http://www.chicagomanualofstyle.org/index.html> (преузето 27. 9. 2008).
7. The Ohio State University. “Chicago Manual of Style Citation Guide”. University Libraries Guides and Tools. <http://library.osu.edu/sites/guides/chicagogd.php> (преузето 1. 10. 2008).
8. University of California Berkeley Library. Turabian and Chicago Styles Citations. <http://www.lib.berkeley.edu/instruct/guides/chicago-turabianstyle.pdf> (преузето 27. 9. 2008).
9. University of Chicago Press. *The Chicago Manual of Style: fourteenth edition*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1993.